

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za rok 2025
na Walne Zgromadzenie członków
Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce
w dniu 14 czerwca 2026r.

W 2025 roku Komisja Rewizyjna Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce działała w składzie:

1. Zbigniew Sztranc – przewodniczący;
2. Justyna Kobos – wiceprzewodnicząca;
3. Robert Supeł – sekretarz;
4. Maciej Antosik;
5. Piotr Kowalik.

Niniejsze sprawozdanie opiera się na:

1. Sprawozdaniu merytorycznym z działalności Stowarzyszenia w okresie 1 stycznia 2025 roku - 31 grudnia 2025 roku;
2. Sprawozdaniu finansowym Stowarzyszenia za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2025 roku;
3. Protokołach posiedzeń Zarządu Stowarzyszenia w roku 2025 r. wraz z podjętymi uchwałami;
4. Sprawozdaniu z badania niezależnego biegłego rewidenta, firmy KPMG Audyt Sp. z o.o., za 2025 rok
5. Obecności przedstawicieli Komisji Rewizyjnej na posiedzeniach Zarządu w 2025 r..

Podobnie jak w latach poprzednich, działalność Stowarzyszenia koncentrowała się przede wszystkim na następujących obszarach:

1. Współpracy i wsparciu działalności Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN;
2. Współpracy i wsparciu działalności Żydowskiego Instytutu Historycznego im. E. Ringelbluma;
3. Wspieraniu lokalnych projektów związanych z zachowaniem i propagowaniem historii, kultury i dziedzictwa Żydów Polskich, w ramach programu grantowego.

Współpraca z Muzeum POLIN, Żydowskim Instytutem Historycznym im. E. Ringelbluma oraz Program Grantowy Stowarzyszenia

Współpraca Stowarzyszenia z **Muzeum Historii Żydów Polskich**, w tym zaangażowanie finansowe Stowarzyszenia na rzecz Muzeum, regulowana jest umowami, które szczegółowo opisują realizowane projekty oraz wzajemne zobowiązania stron.

Stowarzyszenie zabezpieczało środki na realizację projektów na podstawie wniosków Muzeum przedstawiających uzasadnienie planowanych wydatków.

Realizacja każdego z projektów sprawozdawana była Stowarzyszeniu. Wszelkie zmiany, i wątpliwości konsultowane były na bieżąco z Dyrekcją Muzeum lub na odpowiednim poziomie wykonawczym.

Dzięki takiemu modelowi współpracy możliwe było stwierdzenie, iż środki przekazane Muzeum wydatkowane były w sposób zasadny.

Współpraca z **Żydowskim Instytutem Historycznym**. Podobnie jak w przypadku współpracy z Muzeum,

partnerstwo z Instytutem regulowane jest umowami, które szczegółowo opisują realizowane projekty oraz wzajemne zobowiązania stron. Instytut przedkłada sprawozdania z realizacji każdego z projektów, które są weryfikowane przez zespół Stowarzyszenia. Pozwala to stwierdzić, że środki finansowe wydatkowane są w sposób zasadny i podlegający kontroli. Również w tym przypadku, wszelkie wątpliwości wyjaśniane były na bieżąco.

Z inicjatywy Zarządu Stowarzyszenia kontynuowano prace mające na celu stworzenie nowej umowy ramowej określającej zasady użytkowania i budynku Stowarzyszenia. W grudniu 2025 roku zawarto z Instytutem umowę najmu budynku, zgodnie z którą Instytut miał płacić za najem budynku a Stowarzyszenie zobowiązane było do przeznaczania kwot czynszu na remonty. Niestety w związku z odmową Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zwiększenia budżetu Instytut nie reguluje swoich zobowiązań. Przedstawiciele Komisji Rewizyjnej uczestniczyli w rozmowach pomiędzy Zarządem Stowarzyszenia a Dyrekcją Instytutu dotyczących stanowiska Ministerstwa odnośnie dalszego użytkowania przez Instytut budynku i zapewnienia środków na niezbędne remonty. Rozmowy Zarządu Stowarzyszenia z Kierownictwem Ministerstwa były relacjonowane na posiedzeniach Zarządu. Pomimo deklaracji ze strony Ministerstwa woli znalezienia odpowiedniego rozwiązania, nie doprowadziły one jak dotąd do przełomu w tej sprawie.

W 2025 roku Stowarzyszenie kontynuowało udzielanie wsparcia projektom w ramach Programu Grantowego Stowarzyszenia. **Komisja Grantów im. Jana Jagielskiego** przyznaje środki finansowe w ramach konkursów grantowych, co pozwala zagwarantować obiektywny wybór najlepszych projektów, zgodnych z regulaminami ogłaszanych konkursów. Wszystkie informacje na temat działalności Komisji są publikowane na stronie internetowej Stowarzyszenia. Wsparcie przyznane przez Komisję udzielane jest na podstawie umów, a po zakończeniu realizacji składane jest sprawozdanie z wykorzystania środków. Sprawozdania są weryfikowane przez zespół pracowników stowarzyszenia oraz członków Komisji Grantowej. Wszystkie działania związane z wnioskami grantowymi są obecnie prowadzone w systemie Witkac.

W 2025 roku kontynuowano dyskusję na temat **strategii Stowarzyszenia** na następne dziesięciolecie. Przy udziale firmy Team Tank określono krytyczne obszary, które decydować będą o roli naszego Stowarzyszenia zarówno w zakresie podstawowych zadań statutowych jak również działań niezbędnych dla podtrzymania naszej misji przywracania i zachowania dziedzictwa żydowskiego. W pracach uczestniczą członkowie Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz pracownicy biura. Z uwagi na fakt, iż model funkcjonowania Stowarzyszenia musi być skorelowany z oczekiwaniami sponsorów i darczyńców, wyniki prac będą im przedstawione do konsultacji.

Z inicjatywy rodziny Mariana Turskiego i Zarządu Stowarzyszenia utworzono Fundusz Nieobojętnych im. Mariana Turskiego. Celem tego funduszu jest propagowanie idei, o które walczył Marian Turski budowy tolerancyjnego i solidarnego społeczeństwa obywatelskiego. Fundusze zebrane na ten cel będą zarządzane na identycznych zasadach jak Fundusz żelazny.

Kapitał Żelazny

Zarząd Stowarzyszenia kontynuował działania nad zapewnieniem bezpieczeństwa środkom stanowiącym kapitał żelazny, utworzony decyzją Walnego Zgromadzenia. Komisja podtrzymuje przekonanie, iż przyjęty model inwestowania weryfikowany przez grono ekspertów pozwolił na osiągnięcie adekwatnego poziomu bezpieczeństwa zgromadzonych środków.

Wyniki osiągnięte w wyniku inwestowania środków zgromadzonych na rachunkach kapitału żelaznego potwierdzają prawidłowość przyjętej strategii.

Audyt

W 2025r. w zakresie rachunkowości Stowarzyszenie korzystało z usług zewnętrznego biura Superata, specjalizującego się obsłudze księgowej organizacji pozarządowych, w tym dużych podmiotów filantropijnych.

Przejrzystość działań Stowarzyszenia w sferze finansowo-księgowej została kolejny raz potwierdzona przez biegłego rewidenta z firmy KPMG Audyt sp. z o.o. w opinii stwierdzającej, że sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia za rok 2025 przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej. Opinia, jak w latach poprzednich, została wydana bez zastrzeżeń.

Konkluzje

Komisja zwraca szczególną uwagę na przejrzystość zarządzania majątkiem Stowarzyszenia. W opinii Komisji Stowarzyszenie utrzymuje wysokie standardy zarządcze a funkcjonujące i rozwijane praktyki pozwalają ten majątek zabezpieczyć także w długim terminie.

Biorąc pod uwagę stabilną sytuację finansową Stowarzyszenia Komisja podtrzymuje opinię, że zwłaszcza w czasach podwyższonego ryzyka ekonomicznego i politycznego, jedną z kluczowych ról odgrywać będzie przejrzystość procedur związanych z działalnością finansową wpływających na bezpieczeństwo współpracy z partnerami i możliwości pozyskiwania nowych źródeł finansowania.

W ocenie Komisji Rewizyjnej wysokie standardy zarządcze oraz przejrzystość w zakresie raportowania i zarządzania finansami są głównym czynnikiem uwierzytelniającym Stowarzyszenie wśród naszych obecnych i potencjalnych darczyńców.

Komisja Rewizyjna pozytywnie ocenia działalność Zarządu Stowarzyszenia w roku 2025 r., jak również wnioskuje przyjęcie bez uwag przedstawionych sprawozdań: merytorycznego i finansowego, dokumentujących działalność Stowarzyszenia.

.....
Maciej Antosik

.....
Piotr Kowalik

.....
Justyna Kobos

.....
Robert Supeł

.....
Zbigniew Sztranc